

Standard 1.4

Lämplighetsprövning (fit & proper)

Föreskrifter och allmänna råd

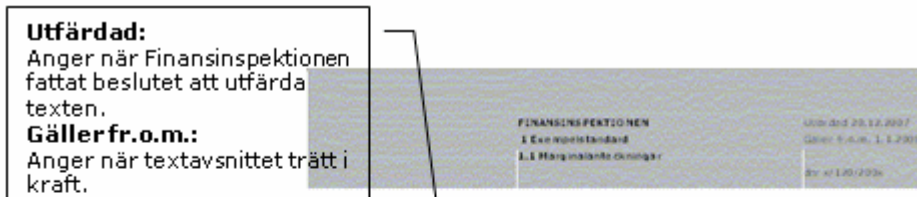

RAHOITUSTARKASTUS
FINANSINSPEKTIONEN
FINANCIAL SUPERVISION

Så här läser du standarderna

Standarderna är en samling föreskrifter och allmänna råd som är bindande eller riktgivande för företagen under tillsyn och marknadsaktörerna, anger den kvalitetsnivå och bästa praxis som företaget ska eftersträva och motiverar regleringen.

Varje stycke i standarden har en egen marginalanteckning:

- **Norm:** Hänvisningar till gällande bestämmelser i lag eller förordning.
- **Bindande:** Föreskrifter som Finansinspektionen enligt lag har rätt att meddela företag under tillsyn och andra finansmarknadsaktörer.
- **Rekommendation:** Finansinspektionens riktgivande råd till företag under tillsyn eller andra finansmarknadsaktörer.
- **Tillämpningsråd/-exempel:** Praktiska anvisningar eller tillämpningsråd till eller -exempel på norm, bindande föreskrifter och rekommendationer. Hänvisning till Finansinspektionens standard eller en del av en standard. Se exemplet intill.
- **Motivering:** Redogör för regelverkens mål, syfte och bakgrund.

Norm
Utfärdad 27.2.2007
Gäller fr.o.m. 5.4.2007

(63) Styrelseledamöterna, styrelsesuppleanterna, verkställare och ställföreträdaren för verkställande direktören skall dess allmän kännedom om företagets verksamhet som kan anses med beaktande av arten och omfattningen av verksamheter styrelseledamöter¹⁾ i fondbolag som väljs av fondandelsägare inte ha kännedom om fond- eller investeringsverksamhet.

Bindande
Utfärdad 27.2.2007
Gäller fr.o.m. 5.4.2007

(64) En fit & proper-rapport om lämplighet och kompetens för styrelseledamöter, styrelsesuppleanter, verkställande direktör eller ställföreträdaren för verkställande direktören ska ansökan.²⁾

Motivering
Utfärdad 18.4.2006
Gäller fr.o.m. 1.6.2006

(65) Rapporten skall upprättas enligt standard RAI-4 Rapportuppgifter för lämplighetsprövning (fit & proper-rapportering).

(66) Finansinspektionen har rätt att av Rättsregistercentrale straffregisterutdrag³⁾ enligt straffregisterlagen (770/1993) s bötesregistret⁴⁾. I samband med ansökningsförfarandet inhämta Finansinspektionen kreditupplysningar på ledande befattning.

Tillämpningsråd/-exempel
Utfärdad 18.4.2006
Gäller fr.o.m. 1.6.2006

(67) Närmare regler om ledningens lämplighet och kompetens 1.4 om lämplighetsprövning.

Rekommendation
Utfärdad 27.2.2007
Gäller fr.o.m. 5.4.2007

5.5.3 Personal och kompetens

(68) Företagsledningen bör försäkra sig om att företaget har som behövs och att de anställda är kompetenta, är lämpade arbetsuppgifter och har ett gott anseende. Något entydigt k anställda kan inte ställas utan det beror på arten och omfatt verksamheten.

Tillämpningsråd/-exempel
Utfärdad 18.4.2006
Gäller fr.o.m. 1.6.2006

(69) Närmare bestämmelser om personalen och dess kompetensstandard 4.4b Hantering av operativa risker.

Rekommendation
Utfärdad 27.2.2007
Gäller fr.o.m. 5.4.2007

(70) Verkställande direktören bör ha den tid som behövs för verksamheten och skall därför vara heltidsanställd. Verksam säkerställd även när verkställande direktören har förhinder. viktigt att det finns ett ordentligt system med ersättare.

1) 5 e § och 6 § 2 mom. i placeringsskandelslagen.
2) 4 § 3 mom. i kreditinstitututvärderingslagen, 14 § i värdepappersförordningen och i värdepappersförordningen.
3) 2 § i straffregisterlagen.
4) 2 § 6 mom. i lagen om bötesregistret.

Bilden intill är endast ett exempel på uppläggningsen av en standard

INNEHÅLL

1 Tillämpning	5
2 Syfte	7
3 Internationella regelverk	9
4 Rättsgrund	11
5 Centrala principer för lämplighetsprövningen	13
5.1 Allmänna principer	13
5.2 Tillförlitlighet	14
5.2.1 Lagkraftvunna fängelse- och bötesstraff	14
5.2.2 Försättande i konkurs och begränsning av handlingsbehörighet	15
5.3 Lämplighet	15
5.3.1 Helhetsbedömning	15
5.3.2 Faktorer som påverkar helhetsbedömningen	16
5.4 Kompetens	18
5.4.1 Verkställande direktör och dennes ställföreträdare	18
5.4.2 Styrelsemedlemmar och styrelsesuppleanter	18
5.5 Kompetent ledarskap enligt sunda och försiktiga affärsprinciper	19
6 Företagets åtgärder	20
6.1 Fastställande av tillsynsprinciper och rutiner	20
6.1.1 Ledande befattningshavare	20

6.2	Fastställande av befattningshavare med ansvar för centrala verksamhetsområden _____	20
6.2.1	<i>Allmänt</i> _____	20
6.2.2	<i>Utländska filialers direktörer</i> _____	21
6.2.3	<i>Övriga befattningshavare med ansvar för centrala verksamhetsområden</i> _____	21
6.2.4	<i>Personer med ansvar för compliancefunktionen och internrevisionen</i> _____	21
6.3	Lämplighetsprövning av medlemmarna i förvaltningsrådet _____	22
6.4	Handlingskyldighet _____	22
7	Rapportering till Finansinspektionen _____	23
8	Definitioner _____	24
9	Ytterligare information: _____	25
10	Ändringshistorik _____	26

1 TILLÄMPNING

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(1) Denna standard redogör för lämplighetskraven för ledande befattningshavare och befattningshavare med ansvar för centrala verksamhetsområden i företaget under tillsyn samt för principerna för lämplighetsprövning.

Utfärdad 31.12.2008
Gäller fr.o.m. 1.1.2009

(2) Denna standard tillämpas på följande företag:

- kreditinstitut och deras utländska filialer
- värdepappersföretag och deras utländska filialer
- fondbolag och deras utländska filialer
- förvaringsinstitut
- fondbörser
- clearingorganisationer
- optionsföretag
- värdepapperscentralen
- holdingföretag för kreditinstitut och värdepappersföretag
- centralinstitutet enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform
- holdingföretag i finansiellt inriktade finans- och försäkringskonglomerat.

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(3) För lämplighetsprövningen av ledningen i en finländsk filial till ett kreditinstitut, värdepappersföretag eller fondbolag med säte inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) svarar tillsynsmyndigheten i företagens hemland enligt principen om hemlandstillsyn.

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(4) Uppgifter om filialens direktör och dennes ställföreträdare enligt stycke 3 skall rapporteras till Finansinspektionen enligt bestämmelserna om underrättelseförfarande (se avsnitt 8.1 i standard [1.1](#) om marknadsinträde).

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(5) Uppgifter om direktören och dennes ställföreträdare i en finländsk filial till ett kreditinstitut, värdepappersföretag eller fondbolag med säte utanför EES skall rapporteras enligt standard RA1.4 om rapportering av uppgifter för lämplighetsprövning.

*Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007*

(6) I denna standard avses med ledande befattningshavare varje medlem och suppleant i bolagets styrelse samt bolagets verkställande direktör och verkställande direktörens ställföreträdare.

*Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007*

(7) Om företaget har ett förvaltningsråd, skall bestämmelserna i avsnitt 6.3 om förvaltningsråd tillämpas.

*Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007*

(8) För prövningen av om ledningen är lämplig och företaget leds med kompetens och enligt sunda och försiktiga affärsprinciper tillämpas bland annat bestämmelserna i standard [4.1](#) om uppläggnig av intern kontroll och riskhantering och principerna för intern styrning.

*Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007*

(9) För lämplighetskraven för ägare redogörs i en kommande standard om ägarstyrning.

2 SYFTE

*Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007*

(1) Bestämmelserna om lämplighetsprövning (fit & proper) utgör en central del av företagets interna styrning. Standarden syftar till att bidra till en sund och välfungerande företagskultur i företagen under tillsyn. Ansvaret för den interna styrningen ligger alltid i första hand hos företaget självt.

*Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007*

(2) En primär förutsättning för tillståndspliktig verksamhet är att företaget har en för uppdraget lämplig och kompetent ledning. Härigenom kan man försäkra sig om att företaget kommer att ledas med kompetens och enligt sunda och försiktiga affärsprinciper.

*Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007*

(3) I standarden åläggs företagets styrelse skyldighet att specificera vilka personer som har ansvar för centrala verksamhetsområden inom organisationen och lägga upp ett system för kontroll av dessa personers lämplighet.

*Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007*

(4) Standarden klarlägger också villkoren för kompetent ledarskap i enlighet med sunda och försiktiga affärsprinciper som ett led i lämplighetsprövningen.

*Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007*

(5) Standarden framhäver betydelsen av att prövningen utgår från en helhetsbedömning från fall till fall, när personens verksamhet eller händelser som gäller honom eller henne kan äventyra den interna styrningen i företaget eller marknadens förtroende för företagets verksamhet.

*Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007*

(6) I standarden ges dessutom förklarande exempel på vissa omständigheter som påverkar helhetsbedömningen och som i enskilda fall kan påverka prövningen av den interna styrningen och personens lämplighet eller kompetens.

*Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007*

(7) I standarden ingår också en rekommendation att personen på eget initiativ skall avhålla sig från att sköta sitt uppdrag eller att företagets ledning skall vidta tillgängliga åtgärder för att anvisa personen andra uppgifter eller befria

honom eller henne från sitt uppdrag så länge prövningen pågår, när detta är nödvändigt för att bevara eller återställa företagets interna styrning eller marknadens förtroende för företaget.

3

INTERNATIONELLA REGELVERK

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(1) Regelgivningen grundar sig på Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG (Celex 32004L0039); EGT L 145, 30.4.2004, s. 13.

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(2) Denna standard bygger vidare på följande internationella rekommendationer:

- Core Principles for Effective Banking Supervision, Basel Committee on Banking Supervision, Basel, October 2006
- Supervision of Financial Conglomerates, Papers prepared by the Joint Forum on Financial Conglomerates, February 1999; Fit and Proper Principles Paper
- European Standards on Fitness and Propriety to provide Investment Services, 99-FESCO-A, April 1999.

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(3) Enligt Core Principles for Effective Banking Supervision skall tillsynsmyndigheten vid tillståndsprövningen försäkra sig om att kreditinstitutet kommer att ledas enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. De ledande befattningshavarna i kreditinstitutet skall vara kompetenta och ha godandel (sufficient expertise and integrity) även under institutets hela verksamhetstid och institutet skall ha tillräckliga rutiner för kontroll av detta.

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(4) Målet för Joint Forum (Baselkommittén för banktillsyn, IOSCO och IAIS) är att ta fram gemensamma principer för tillsynsmyndigheterna för kontroll av att finans- och försäkringskonglomerat leds på ett sunt och tillförlitligt sätt. Enligt principerna är lämplighetsprövningen av ledningen beroende bland annat av straffregisteruppgifter, ekonomisk ställning, eventuella fordringsmål, sanktioner från myndigheter eller självregleringsorganisationer och tidigare tvivelaktig eller misstänkt verksamhet. Lämplighetsprövningen utförs både i samband med utnämningar och i specialfall när det behövs. I princip skall de

företag som hör till ett konglomerat vidta nödvändiga åtgärder för att kontrollera att lämplighetskraven hela tiden är uppfyllda.

*Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007*

(5) Fescos (numera CESR) standard ställer de minimikriterier som företagets ledning och befattningshavare med ansvar för centrala verksamhetsområden skall uppfylla vid ansökan om verksamhetstillstånd för värdepappersföretag och vid utnämning av nya personer. Personerna skall ha tillräckligt god vandel och erfarenhet för att klara av sina uppgifter eller de uppgifter som de skall utnämnas till. Företagets ledning skall alltid kontrollera att även den övriga personalen i företaget uppfyller lämplighetskraven och företaget skall följa ändamålsenliga interna principer och rutiner för detta ändamål.

4

RÄTTSGRUND

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(1) De nationella reglerna inom standardens sakområde bygger på följande direktiv:

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (Celex 32006L0048); EGT L 177, 30.6.2006, s. 1
- Rådets direktiv 93/22/EEG om investeringstjänster inom värdepappersområdet (Celex 31993L0022); EGT L 141, 11.6.1993, s. 27
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/107/EG om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) i syfte att införa regler för förvaltningsbolag och förenklade prospekt (Celex 32001L0107); EGT L 41, 13.2.2002, s. 24
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/108/EG om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), vad gäller fondföretags investeringar (Celex 32001L0108); EGT L 41, 13.2.2002, s. 35
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/87/EG om extra tillsyn över kreditinstitut, försäkringsföretag och värdepappersföretag i ett finansiellt konglomerat och om ändring av rådets direktiv 73/239/EEG, 79/267/EEG, 92/49/EEG, 92/96/EEG, 93/6/EEG och 93/22/EEG samt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/78/EG och 2000/12/EG (Celex 32002L0087); EGT L 35, 11.2.2003, s.1.

Utfärdad 31.12.2008
Gäller fr.o.m. 1.1.2009

(2) Sakområdet omfattas av följande inhemska lagrum:

- 22, 24, 40, 49 och 93 § i kreditinstitutslagen (121/2007) (kreditinstitut)
- 9, 10, 12, 12 b och 29 § i lagen om värdepappersföretag (579/1996) (värdepappersföretag)
- 5 a, 5 b, 5 e och 30 a i lagen om placeringsfonder (48/1999) (fondbolag) och 9, 9 a och 9 d § i lagen om placeringsfonder (förvaringsinstitut)
- 3 kap. 1 a, 2 och 2 c § i värdepappersmarknadslagen (495/1989) (fondbörser) och 4 a kap. 1 a, 2 och 3 § i värdepappersmarknadslagen (clearingorganisationer)
- 2 kap. 1 a, 2 och 3 § i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988) (optionsföretag)
- 3 kap. 12 och 12 a § i lagen om värdeandelssystemet (826/1991) (värdepapperscentraler)
- 5 och 12 § i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/2001)
- 14 och 16 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004)
- 9 och 10 § i lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/1993)
- 8 och 9 § i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland (580/1996)
- 7 och 8 § i lagen om utländska fondbolags verksamhet i Finland (225/2004).

5

CENTRALA PRINCIPER FÖR LÄMPLIGHETSPRÖVNINGEN

5.1 Allmänna principer

Norm*Utfärdad 20.3.2007**Gäller fr.o.m. 1.7.2007*

(1) Villkor för verksamhetstillstånd är att företaget leds med kompetens och enligt sunda och försiktiga affärsprinciper under hela sin verksamhet.

Bindande*Utfärdad 20.3.2007**Gäller fr.o.m. 1.7.2007*

(2) Företaget skall alltid i första hand självt se till att ledande befattningshavare och befattningshavare med ansvar för centrala verksamhetsområden uppfyller lämplighetskraven.

Rekommendation*Utfärdad 20.3.2007**Gäller fr.o.m. 1.7.2007*

(3) Vi rekommenderar att företaget lägger upp ett system för lämplighetsprövning och -kontroll av befattningshavarna med ansvar för centrala verksamhetsområden i enlighet med anvisningarna och principerna i denna standard.

Tillämpningsråd*Utfärdad 20.3.2007**Gäller fr.o.m. 1.7.2007*

(4) Prövningen består av tre delområden: tillförlitlighet, lämplighet och kompetens. Varje delområde skall provas separat. T.ex. bristande tillförlitlighet får således inte kompenseras med god kompetens.

Tillämpningsråd*Utfärdad 20.3.2007**Gäller fr.o.m. 1.7.2007*

(5) Lämplighetsprövningen skall utföras alltid när en ny person utses till ledande befattningshavare eller befattningshavare med ansvar för centrala verksamhetsområden. Prövningen skall utföras också innan en person utnämns till ett nytt och viktigare uppdrag eller när ansvarsområdet utvidgas väsentligt. Vidare skall prövningen utföras alltid då personens tillförlitlighet, lämplighet eller kompetens blir ifrågasatt på det sätt som avses i denna standard.

Rekommendation

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(6) Vi rekommenderar att företaget regelbundet uppdaterar uppgifterna om personerna på det sätt som anges nedan i avsnitt 6.1.1.

Tillämpningsråd

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(7) En person kan brista i tillförlitlighet och lämplighet eller tillförlitligheten och lämpligheten kan äventyras på det sätt som anges i avsnitt 5.2 och 5.3. Personens kompetens kan bli ifrågasatt på det sätt som anges i avsnitt 5.3 och 5.4.

Bindande

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(8) Det kan ifrågasättas om företaget leds med kompetens och enligt sunda och försiktiga affärsprinciper bland annat om företaget inte i sin verksamhet följer principerna i standarden om uppläggnings av intern kontroll och riskhantering eller principerna för intern styrning.

Bindande

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(9) Prövningen skall utföras fall för fall som en helhetsbedömning med beaktande av alla relevanta omständigheter. Syftet är att säkerställa att förtroendet för företagets verksamhet under alla omständigheter bevaras.

5.2 Tillförlitlighet

Norm

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(10) Företagets ledande befattningshavare skall alltid vara tillförlitliga och handlingsberöriga.

Tillämpningsråd

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(11) Om en ledande befattningshavare brister i tillförlitlighet eller om hans eller hennes handlingsberörighet begränsas kan det leda till att personen inte kan väljas till styrelsemedlem, styrelsesuppleant, verkställande direktör eller verkställande direktörens ställföreträdare eller inte längre kan fortsätta i sådant uppdrag.

Norm

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(12) Om Finansinspektionen upptäcker att en person som avses i stycke 11 ingår i ledningen för ett kreditinstitut, värdepappersföretag, holdingföretag för sådant, fondbolag, förvaringsinstitut eller holdingföretag i ett finansiellt inriktat finans- och försäkringskonglomerat, kan Finansinspektionen förbjuda honom eller henne att vara styrelsemedlem, styrelsesuppleant, verkställande direktör eller verkställande direktörens ställföreträdare på det sätt som särskilt föreskrivs i lag.

5.2.1 Lagakraftvunna fängelse- och bötesstraff

Norm

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(13) En person som avses i stycke 10 betraktas inte som tillförlitlig, om han eller hon under de fem senaste åren genom en dom som vunnit laga kraft har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att han eller hon är uppenbart olämplig som företagets styrelsemedlem, styrelsesuppleant, verkställande direktör eller dennes ställföreträdare.

Tillämpningsråd

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(14) Uppenbart olämplig är till exempel en person som har gjort sig skyldig till olaglig verksamhet i syfte att uppnå ekonomisk vinning på annans bekostnad.

Tillämpningsexempel

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(15) Nedan anges exempel på brott där uppenbar olämplighet kan komma i fråga. Förteckningen är inte uttömmande: bedrägeri och annan oredlighet (SL 36 kap.), häleri- och penningtvättsbrott (SL 32 kap.), gäldenärsbrott (SL 39 kap.), stöld och förskingring (SL 28 kap.), utpressning (SL 31 kap.), förfalskning (SL 33 kap.), ingivande av osant intyg till myndighet, registeranteckningsbrott (SL 16 kap), värdepappersmarknadsbrott (SL 51 kap.) och bokföringsbrott och givande av muta (SL 30 kap.).

Tillämpningsråd

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(16) Tidsfristerna beräknas från det datum då domen vunnit laga kraft till den dag då styrelsemedlemmens eller styrelsesuppleantens mandatperiod börjar eller verkställande direktören eller ställföreträdaren för verkställande direktören tillträder.

5.2.2 Försättande i konkurs och begränsning av handlingsbehörighet

Norm

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(17) En person som avses i stycke 10 får inte vara försatt i konkurs. Konkursen börjar när domstolen har fattat beslut om konkurs. Konkursen avslutas i och med att domstolen avger sitt beslut, konkursen förfaller, förlikning nås eller ackord ingås.

Norm

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(18) Personens handlingsbehörighet får inte vara begränsad på sådant sätt som avses i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999).

Norm

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(19) Personen får inte ha meddelats näringsförbud enligt lagen om näringsförbud (1059/1985).

5.3 Lämplighet

5.3.1 Helhetsbedömning

Bindande

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(20) Företaget skall kontinuerligt ha en kompetent, handlingsförmögen och för uppdraget lämplig ledning som ser till att kundernas, ägarnas och marknadens förtroende för företagets verksamhet bevaras under alla omständigheter.

Bindande

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(21) Prövningen av personens lämplighet skall utföras som en helhetsbedömning med beaktande av alla relevanta omständigheter. Prövningen skall genomföras fall för fall så att resultatet säkerställer att den interna styrningen upprätthålls och marknadens förtroende för företagets

verksamhet bevaras.

Tillämpningsråd

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(22) Någon omständighet som anges nedan i exempelförteckningen (stycke 29) utgör således inte nödvändigtvis ensam grund för en negativ bedömning. Å andra sidan kan en pågående rättegång i ett mål som gäller ekonomiskt missbruk, strävan efter personlig vinning eller ett brott enligt 5.2.1 stycke 15 äventyra den interna styrningen i företaget och kräver således åtgärder av företagsledningen.

*Personens egen bedömning***Rekommendation**

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(23) Om en persons tillförlitlighet, lämplighet eller kompetens blir ifrågasatt, skall han eller hon alltid i första hand själv bedöma betydelsen av sin egen verksamhet för företagets interna styrning och marknadens förtroende för företagets verksamhet.

Rekommendation

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(24) Finansinspektionen rekommenderar att personen på eget initiativ avstår från eller avhåller sig från att sköta sitt uppdrag så länge prövningen pågår, när detta är nödvändigt för att upprätthålla den interna styrningen och bevara marknadens förtroende för företagets verksamhet.

*Företagsledningens bedömning***Bindande**

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(25) Företagets ledning skall bedöma vilken betydelse situationen och händelserna har för företagets interna styrning och marknadens förtroende för företagets verksamhet.

Rekommendation

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(26) Finansinspektionen rekommenderar att företagsledningen vidtar tillgängliga åtgärder för att anvisa personen andra uppgifter eller befria honom eller henne från sitt uppdrag så länge prövningen pågår, när detta är nödvändigt för att bevara eller återställa företagets interna styrning eller marknadens förtroende.

5.3.2 Faktorer som påverkar helhetsbedömningen*Äventyrande av kompetent ledarskap i enlighet med sunda och försiktiga affärsprinciper***Tillämpningsråd**

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(27) En person kan vara olämplig därför att företaget inte leds med kompetens och enligt sunda och försiktiga affärsprinciper enligt villkoren nedan i avsnitt 5.5.

Tillämpningsråd

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(28) En person kan också vara olämplig därför att han eller hon inte sköter sina uppgifter omsorgsfullt på det sätt som kompetensen och erfarenheten förutsätter enligt villkoren nedan i avsnitt 5.4, även om företagets verksamhet

i sig inte ger anledning till anmärkningar.

*Andra omständigheter som kan äventyra den interna styrningen och
marknadens förtroende för företagets verksamhet*

Tillämpningsexempel
Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(29) Nedan anges exempel på situationer där företagets ledning kan bli tvungen att pröva lämpligheten för ledande befattningshavare och befattningshavare med ansvar för centrala verksamhetsområden med hänsyn till den interna styrningen och marknadens förtroende. Förteckningen är inte uttömmande.

- Brottmål: pågående brottmålsrättegång i domstol eller pågående eller avslutad förundersökning av ekonomiskt missbruk eller strävan efter personlig vinning, t.ex. missbruk av förtroendeställning eller annat brott som kan äventyra marknadens förtroende för företagets verksamhet eller försvaga personens förmåga och möjligheter att utföra det uppdrag till vilket han eller hon har utnämnts.
- Civilmål: skuldsanering, tvångsverkställighet, betalningsanmärkningar, andra civilrättsliga tvister eller ekonomiska oklarheter som kan ha betydelse för bedömningen av personens ekonomiska ställning och som kan äventyra marknadens förtroende för företagets verksamhet eller försvaga personens förmåga och möjligheter att utföra det uppdrag till vilket han eller hon har utnämnts.
- Disciplinära åtgärder, anmärkningar eller klander: beslut av t.ex. marknadsdomstolen, myndighet, fondbörsens disciplinära nämnd, fondbörsens styrelse, styrelsen i ett optionsföretag, styrelsen i Finlands Värdepapperscentral Ab, revisionsnämnden eller advokatförbundet, dvs. bland annat anmärkningar, varningar, vite, disciplinbot enligt självregleringsnormerna och indragning av rättigheter.

Tillämpningsråd
Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(30) Personens lämplighet kan bli föremål för prövning också om han eller hon har sådana ekonomiska bindningar eller intressekonflikter som väsentligt kan äventyra marknadens förtroende för företagets verksamhet eller försvaga personens förmåga och möjligheter att utföra det uppdrag till vilket han eller hon har utnämnts eller skall utnämnas.

Tillämpningsexempel
Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(31) Med ekonomiska bindningar och intressekonflikter avses exempelvis personens direkta och indirekta innehav, avtal och andra arrangemang med företaget eller en annan organisation på finansmarknaden (t.ex. ett kundföretag) eller andra bindningar till en utomstående organisation, såsom

förtroendeuppdrag, styrelseuppdrag eller anställning i ett kundföretag.

5.4 Kompetens

Norm

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(32) Villkor för verksamhetstillstånd är att företaget leds med kompetens och enligt sunda och försiktiga affärsprinciper under hela sin verksamhet.

Tillämpningsråd

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(33) Med kompetens avses utbildning, yrkeserfarenhet, personliga egenskaper och förmåga att utföra det uppdrag till vilket personen utnämns.

Tillämpningsråd

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(34) Kompetenskravet tillämpas med hänsyn till verksamhetens art och omfattning. Företagen skiljer sig från varandra bland annat i fråga om verksamhetens omfattning, organisationen, antalet finansiella tjänster och deras komplexitet och kundstrukturen.

5.4.1 Verkställande direktör och dennes ställföreträdare

Tillämpningsråd

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(35) Verkställande direktören och verkställande direktörens ställföreträdare skall ha tillräcklig utbildning, för uppdraget lämplig yrkeserfarenhet, ledarskapserfarenhet och sådana egenskaper som en framgångsrik skötsel av uppdraget som verkställande direktör förutsätter.

Norm

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(36) Personen skall vidare ha en sådan allmän kännedom om företagets verksamhetsområde som är nödvändig med hänsyn till verksamhetens art och omfattning.

Tillämpningsråd

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(37) Såsom allmän kännedom om företagets verksamhetsområde kan betraktas sådan kännedom om verksamheten som personen har förvärvat till exempel som anställd hos företaget eller i sådana uppdrag inom andra branscher som gett förtroendet med verksamheten på finansmarknaden.

Rekommendation

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(38) Vi rekommenderar att verkställande direktören har god bransch-kännedom, en tillräckligt lång erfarenhet från branschen och i praktiken visad framgång i uppdrag inom branschen.

5.4.2 Styrelsemedlemmar och styrelsesuppleanter

Tillämpningsråd

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(39) Styrelsens kompetenskrav prövas kollektivt.

Norm

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(40) Varje styrelsemedlem skall ha sådan allmän kännedom om företagets verksamhetsområde som är nödvändig med hänsyn till verksamhetens art och

omfattning. De styrelsemedlemmar i fondbolag som väljs av fondandelsägarna förutsätts dock inte ha kännedom om fond- eller investeringsverksamhet (PlacFL 5 e §).

Tillämpningsråd

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(41) Såsom allmän kännedom om företagets verksamhetsområde kan betraktas sådan kännedom om verksamheten som personen förvärvat till exempel som anställd hos företaget eller i sådana uppdrag inom andra branscher som gett förtrogenhet med och erfarenhet av verksamheten på finansmarknaden, eller genom förtroendeuppdrag i företaget.

Rekommendation

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(42) Vi rekommenderar att en styrelsemedlem med föga kännedom om företagets verksamhetsområde blir erbjuden möjlighet att utbilda sig och skaffa sig sådan tillräcklig bransch-kännedom som uppdraget kräver.

5.5 Kompetent ledarskap enligt sunda och försiktiga affärsprinciper

Bindande

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(43) Vid prövningen av om ledarskapet är kompetent och följer sunda och försiktiga affärsprinciper tillämpas bestämmelserna i standard [4.1](#) om uppläggning av intern kontroll och riskhantering och principerna för intern styrning.

Bindande

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(44) Kriterier för sunda och försiktiga affärsprinciper är åtminstone:

- uppläggning och upprätthållande av intern styrning
- uppläggning av sådan tillräckligt högklassig internkontroll och riskhantering som täcker alla verksamhetsområden i företaget
- kontroll av den finansiella informationens tillförlitlighet och riktighet
- adekvat skyddande av företagets tillgångar och kundernas medel
- tillfredsställande och ändamålsenliga datasystem och/eller manuella system till stöd för verksamheten.

Norm

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(45) Finansinspektionen kan på villkor som närmare föreskrivs i lag förbjuda en person att vara styrelsemedlem, styrelsesuppleant, verkställande direktör eller verkställande direktörens ställföreträdare om Finansinspektionen upptäcker att kreditinstitutet, värdepappersföretaget, holdingföretaget, fondbolaget, förvaringsinstitutet eller holdingföretaget i ett finansiellt inriktat finans- och försäkringskonglomerat inte leds med kompetens och enligt sunda och försiktiga affärsprinciper.

6

FÖRETAGETS ÅTGÄRDER

6.1 Fastställande av tillsynsprinciper och rutiner

Norm

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(1) Företaget skall ha en intern styrning som möjliggör en effektiv riskhantering samt en tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem med hänsyn till verksamheten.

6.1.1 Ledande befattningshavare

Bindande

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(2) Styrelsen skall fastställa och dokumentera principer för och ta fram och dokumentera rutiner för kontroll av att de ledande befattningshavarna i företaget kontinuerligt uppfyller lämplighetskraven i skötseln av sina uppdrag.

Rekommendation

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(3) Vi rekommenderar att styrelsen med jämna mellanrum (t.ex. vartannat år) ser över uppgifterna för ledande befattningshavare på det sätt som den funnit ändamålsenligt och har fastställt.

6.2 Fastställande av befattningshavare med ansvar för centrala verksamhetsområden

6.2.1 Allmänt

Tillämpningsråd

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(4) Intern styrning innebär att centrala och viktiga verksamhetsområden har identifierats och att de befattningshavare som ansvarar för dem uppfyller lämplighetskraven.

Tillämpningsråd

Utfärdad 20.3.2007
Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(5) Styrelsen skall specificera vilka personer som svarar för organisationens centrala verksamhetsområden och ta fram och dokumentera principer och rutiner för kontroll av att dessa personer uppfyller lämplighetskraven i skötseln av sina uppdrag.

Rekommendation

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(6) Vi rekommenderar att verkställande direktören med jämna mellanrum (t.ex. vartannat år) ser över uppgifterna för befattningshavarna med ansvar för centrala verksamhetsområden på ett sätt som han eller hon funnit ändamålsenligt och har fastställt.

6.2.2 Utländska filialers direktörer**Bindande**

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(7) Befattningshavare med ansvar för centrala verksamhetsområden är alltid:

- direktören och dennes ställföreträdare i en utländsk filial till ett finländskt kreditinstitut, värdepappersföretag eller fondbolag
- direktören och dennes ställföreträdare i en finländsk filial till ett kreditinstitut, värdepappersföretag eller fondbolag med säte utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

Bindande

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(8) Uppgifter om de personer som avses i stycke 7 ovan rapporteras till Finansinspektionen enligt standard RA1.4 om rapportering av uppgifter för lämplighetsprövning (fit & proper-rapportering).

6.2.3 Övriga befattningshavare med ansvar för centrala verksamhetsområden**Tillämpningsexempel**

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(9) Övriga befattningshavare med ansvar för centrala verksamhetsområden kan till exempel vara

- medlemmarna och suppleanterna i ledningsgruppen
- affärsområdescheferna
- andra med ovan nämnda personer jämställbara personer.

Tillämpningsråd

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(10) Uppgifter om personerna i stycke 9 skall inte rapporteras till Finansinspektionen.

Rekommendation

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(11) Finansinspektionen rekommenderar att uppgifterna om och provningsresultaten för de personer som anges i stycke 9 sparas så att de finns tillgängliga för Finansinspektionen.

6.2.4 Personer med ansvar för compliancefunktionen och internrevisionen**Rekommendation**

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(12) Finansinspektionen rekommenderar att företagen tillämpar bestämmelserna i denna standard vid lämplighetsprövningen av personer med ansvar för compliancefunktionen och internrevisionen.

Rekommendation

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(13) Finansinspektionen rekommenderar att uppgifter om de personer som avses i stycke 12 rapporteras till Finansinspektionen enligt standard RA1.4 om

rapportering av uppgifter för lämplighetsprövning (fit & proper-rapportering).

6.3 Lämplighetsprövning av medlemmarna i förvaltningsrådet

Rekommendation

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(14) Vi rekommenderar att förvaltningsrådet självt fastställer principerna för lämplighetsprövning av sina medlemmar på det sätt som det finner ändamålsenligt.

Rekommendation

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(15) Vi rekommenderar att förvaltningsrådet följer principerna i denna standard när det beslutar om formerna för lämplighetsprövning av sina medlemmar.

6.4 Handlingskyldighet

Bindande

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(16) Företagsledningen skall omedelbart vidta tillräckliga åtgärder för att säkerställa den interna styrningen och bevara marknadens förtroende när tillförlitligheten, lämpligheten eller kompetensen för en ledande befattningshavare eller befattningshavare med ansvar för centrala verksamhetsområden blir ifrågasatt.

Bindande

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(17) De ledande befattningshavarna i företaget skall besluta om nödvändiga åtgärder för att säkerställa den interna styrningen och underrätta Finansinspektionen om sin prövning och resulterande åtgärder enligt bestämmelserna i kapitel 5 i standard [RA1.4](#) om rapportering av uppgifter för lämplighetsprövning.

Rekommendation

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(18) Finansinspektionen rekommenderar att företagsledningen omedelbart vidtar tillgängliga åtgärder för att omorganisera personens uppgifter eller befria honom eller henne från sitt uppdrag så länge prövningen pågår, när detta är nödvändigt för att bevara eller återställa företagets interna styrning och marknadens förtroende.

7

RAPPORTERING TILL FINANSINSPEKTIONEN

Bindande

Utfärdad 20.3.2007

Gäller fr.o.m. 1.7.2007

(1) Räckvidden, innehållet och inlämningstiderna för rapporterna till Finansinspektionen fastställs i standard [RA1.4](#) om rapportering av uppgifter för lämplighetsprövning (fit & proper-rapportering).

8

DEFINITIONER

Företagsledning:

- styrelsen och verkställande direktören

Ledande befattningshavare:

- styrelsemedlemmar, styrelsesuppleanter, verkställande direktören och verkställande direktörens ställföreträdare

Befattningshavare med ansvar för centrala verksamhetsområden:

- direktören och dennes ställföreträdare i en utländsk filial till ett finländskt kreditinstitut, värdepappersföretag eller fondbolag
- direktören och dennes ställföreträdare i en finländsk filial till ett företag med säte utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES)
- andra personer som företaget självt definierat, till exempel medlemmarna och suppleanterna i ledningsgruppen, affärsområdescheferna eller andra med ovan nämnda personer jämförbara personer.

9

YTTERLIGARE INFORMATION:

Kontaktinformation finns i listan över [standardansvariga](#) på Finansinspektionens webbplats. Upplysningar lämnas också av

- Institutionstillsyn, tfn 010 831 5207
- Marknadsuppförande, tfn 010 831 5336.

10

ÄNDRINGSHISTORIK

När denna standard trädde i kraft (1.7.2007) upphävdes följande föreskrifter och anvisningar:

- Anvisning 101.10 om ledningsprövning och rapporteringsskyldighet
- Föreskrift 203.17 om skriftlig utredning av värdepappersföretagets ägares och lednings tillförlitlighet ochandel vid förändring, förutom bestämmelserna om ägare. Närmare bestämmelser om ägarprövning lämnas i en standard om ägarstyrning som ges ut senare.

Standarden har ändrats enligt följande:

- Utfärdad 31.12.2008, gäller fr.o.m. 1.1.2009: Från och med den 1 januari 2009 står pantlåneinrättningar inte längre under Finansinspektionens tillsyn. Standarden tillämpas därför inte på pantlåneinrättningar från och med 2009.